

Van initiatief tot Koploper

Als onderdeel van het [actieprogramma Werken in de Zorg](#) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, verzamelt het [Actie Leer Netwerk](#) goede voorbeelden van innovatieve oplossingen voor de personeelstekorten in zorg en welzijn. Een initiatief dat hieraan bijdraagt kan - op voordracht van het Actie Leer Netwerk - door het Ministerie van VWS benoemd worden tot Koploper. Maar wat houdt dat precies in? En hoe bepalen wij wanneer een initiatief tot Koploper benoemd wordt? Senior adviseurs [Karen Hofstede](#) en [Lieke Lange](#) nemen je mee in het proces van initiatief tot Koploper.

Wat is een Koploper?

Een Koploper is een initiatief dat bijdraagt aan het oplossen van de personeelstekorten in zorg en welzijn. Maar niet zomaar een initiatief. Een Koploper wordt benoemd door het Ministerie van VWS vanwege de bijzondere aanpak, de resultaten, eventuele samenwerkingen en het initiatief moet voldoen aan bepaalde criteria.

Als Koploper ben je een inspiratiebron voor alle organisaties in zorg en welzijn die arbeidsmarktproblemen willen aanpakken. Volgens Lieke Lange gaat het er niet om of een initiatief groot of klein is, zolang het initiatief maar impact heeft. Ze vergelijkt het met een veel gevreesd insect: “Een mug kan je urenlang wakker houden ‘s nachts. Het is een klein insect met enorme impact. Zo hoeven ook de initiatieven niet groot te zijn om als Koploper benoemd te worden.”

Alle Koplopers samen vormen het [Koplopernetwerk](#). “Veel initiatieven ontstaan regionaal”, zegt Karen Hofstede. “Door met alle Koplopers een netwerk te vormen, is de verbinding landelijk”. Het Koplopernetwerk is een levende community, waarin Actie Leer Netwerk kennisdeling en samenwerking stimuleert. De Koplopers leren van en inspireren elkaar. Daarnaast worden er ook oplossingen gedeeld, want het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden.

Het initiatief wordt gezien en gehoord

Het Actie Leer Netwerk heeft in de afgelopen jaren een groot bereik gecreëerd. De tot Koploper benoemde initiatieven profiteren hiervan. Karen Hofstede: “Het Koploperinitiatief wordt gezien, gewaardeerd en krijgt veel publiciteit”. De stem van de Koplopers wordt gehoord, omdat Actie Leer Netwerk de initiatieven uitnodigt aan verschillende tafels tijdens [bijeenkomsten](#) en [uitzendingen](#). Daarnaast wordt door de ambassadeurs van het Actie Leer Netwerk de theorie met de praktijk verbonden. Zij zijn gekoppeld aan de [drie thema's](#) en schrijven op basis hiervan blogs en verbinden kennis met de praktijkvoorbeelden van de Koplopers.

Ook de kleinere initiatieven kunnen dit podium pakken, volgens Lieke Lange: “Het maakt heel erg uit hoe bevlogen je zelf bent. Wanneer je een oud en bekend thema op een vernieuwende manier aanpakt, heeft dit veel impact. Bijvoorbeeld nachtdiensten. Een ziekenhuis heeft opnieuw gekeken naar het verloop van de nachtdiensten en deze anders ingericht, waardoor het personeelsverloop gedaald is. In zorg en welzijn mogen medewerkers trotser zijn op wat ze hebben gedaan.”

Hoe verloopt de zoektocht van Actie Leer Netwerk?

Om potentiële Koplopers te vinden scannen en onderzoeken de adviseurs van het Actie Leer Netwerk veel nieuwsbrieven, publicaties en signalen vanuit diverse media. Ook volgen zij de tips van netwerkpartners en regionale werkgeversorganisaties. Vervolgens benaderen zij een initiatief om er samen achter te komen of het

initiatief Koploperwaardig is en of ons podium geschikt is.

Het Actie Leer Netwerk heeft samen met het Ministerie van VWS een aantal [criteria](#) opgesteld waar een initiatief aan moet voldoen om Koploper te worden. In de praktijk wordt er vooral gekeken naar innovatie en de resultaten die worden behaald. Karen Hofstede: “Een initiatief hoeft niet helemaal af te zijn. Wel moet sprake zijn van een vernieuwende aanpak en een merkbare impact in de praktijk. Het is belangrijk dat anderen ervan kunnen leren om vergelijkbare resultaten te behalen binnen hun eigen praktijk.”

Organisaties kunnen hun initiatief ook zelf, zonder uitnodiging van Actie Leer Netwerk, aanmelden als Koploper. Levert jouw initiatief een arbeidsmarkteffect op om de personeelstekorten tegen te gaan? Zoals arbeidsbesparing of meer plezier in het werk? Wees dan trots op wat je doet. Groot of klein. [Meld je initiatief aan als Koploper en pak het podium](#). Bij twijfel mag je altijd even bellen naar Lieke Lange via 06-23961495 of Karen Hofstede via 06-13607770.

Na het aanmelden vindt er een toetsing plaats van het Ministerie van [VWS](#) en [OCW](#). Zij kijken o.a. of de organisatie(s) van het initiatief niet in aanraking zijn gekomen met de [Inspectie van Zorg](#). Ook wordt er gekeken of het initiatief voldoet aan de [criteria](#).

De benoeming van het initiatief tot Koploper

Wanneer het initiatief als Koploper is aangemeld, schrijft Actie Leer Netwerk hier een [artikel](#) over. Dit artikel wordt op de website geplaatst en verspreid via alle mediakanalen. Vanaf dat moment is het initiatief een Koploper. Daarna nodigen wij deze nieuwe Koploper snel uit voor de eerstvolgende bijeenkomst die door of samen met het Actie Leer Netwerk wordt georganiseerd. Hier wordt het initiatief officieel benoemd door het Ministerie van VWS. Dit geeft het verhaal extra kracht en zichtbaarheid. De Koplopers ontvangen een communicatie toolkit, waarmee zij ook zelf het verhaal kunnen vertellen.

De benoeming door het ministerie is een blijk van waardering vanuit de overheid. Lieke Lange: “Ook zij weten dat de beste voorbeelden uit de praktijk komen. Innovatie op de werkvloer wordt bottom-up uitgevoerd en mensen leren het meeste van mensen waarmee ze zich kunnen identificeren. ”

Het belang van het podium

Momenteel leven we helaas in een periode waarin wij het podium enkel online aanbieden. Behalve het artikel, mogen de Koplopers deelnemen aan een [Zoemen met](#), [Actieleer TV](#) of [podcast](#). Daarnaast noemt het Actie Leer Netwerk de praktijkvoorbeelden van de Koplopers op invloedrijke plekken, zoals in kamerbrieven, of tijdens de landelijke [bijeenkomsten](#).

“Praktisch bezig zijn is belangrijk om tot goede ideeën te komen. Het constant experimenteren, reflecteren en verbeteren van oplossingen maakt uiteindelijk het verschil. Dit is iets wat wij benadrukken met [Actieleren](#). Daarbij stimuleren we ook dat de juiste partijen aan tafel zitten en nadrukkelijk ook professionals betrokken worden. Mensen hebben vaak zelf de oplossing voor een arbeidsmarkt vraagstuk. Maar in de sector zorg en welzijn zijn ze vaak te bescheiden”, zegt Lieke Lange. Door als Koploper het podium te pakken met een succesvol initiatief, wordt de aandacht getrokken van andere organisaties en initiatieven.

Hoe andere organisaties leren van de Koplopers

Organisaties en initiatieven leren van de succesverhalen. Zij kunnen een initiatief echter niet een-op-een overnemen. Karen Hofstede: “Wij promoten niet om initiatieven te gaan kopiëren. Je kijkt naar de elementen van het initiatief en doet daar je voordeel mee in je eigen context.” Zo kijk je bijvoorbeeld naar hoe het initiatief in

jouw organisatiecultuur, politieke omgeving en beschikbare middelen zou passen. Het proces kan hetzelfde zijn, de inhoud niet. Een initiatief kan wel altijd worden verbreed door andere partijen te betrekken. Of verdiept door een initiatief verder uit te werken en uit te bouwen.

Bij elk [Koploperverhaal](#) staat een contactpersoon aangegeven. Aarzel niet om deze te bellen en te bevragen. Zo krijg je informatie over elementen die voor jouw initiatief belangrijk zijn én vergroot je je netwerk.

Koplopernetwerk

Benieuwd naar de Koploperinitiatieven, de criteria of wil je jouw initiatief aanmelden als Koploper?

[Ga naar Koplopernetwerk](#)